

Underrättelse från Finland enligt ECE-konventionen om miljökonsekvensbeskrivningar i ett gränsöverskridande sammanhang (Esbokonventionen) samt tillhörande protokoll gällande delgeneralplan för Reväsvaara vindkraftspark i finska Ylitornio kommun
Naturvårdsverket 2021-06-02, NV-08965-20

GRÄNSÄLVSKOMMISSIONENS YTTRANDE OM DELGENERALPLAN FÖR VINDKRAFTSPARK REVÄSVAARA

Ylitornio kommun har på förslag av bolaget Energiequelle Oy börjat utarbeta en delgeneralplan för vindkraft för Reväsvaaraberget i finska Tornedalen. Det planerade området skulle bestå av högst 12 kraftverk. Planområdet ligger i Ylitornio kommun, cirka 4–5 kilometer sydost om kommuncentrum. Svenska gränsen ligger som närmast cirka 2–3 kilometer väster om planeringsområdet. Planområdet omfattar cirka 1040 hektar och det ägs av privata markägare.

Under planläggningsprocessen 2020 har tidigare utredningar uppdaterats och kompletterats. I samband med planen gjordes modelleringar av buller och rörliga skuggor, en analys av synlighetsområdet samt fotomontage. I synnerhet kompletterades konsekvensbedömningen beträffande landskap och kulturmiljö. Dessutom bedömdes om det går att minska eller förhindra de visuella olägenheterna av kraftverken genom val av kraftverksplacering.

Kommissionen riktar i sitt yttrande om särskilt uppmärksamhet på projektets lokalisering i gränsområdet, gränsöverskridande påverkningar samt kulturmiljövård och miljöskydd (överenskommelsen §2).

Lokalisering av vindkraftsparken

I Västra-Lapplands landskapsplan är området som omfattas av planeringsprocessen anvisat som jord- och skogsbruksdominerat område (M). Beteckningen avser områden som huvudsakligen är ämnade för jord- och skogsbruk och som också kan användas för andra ändamål, förutsatt att det huvudsakliga användningsändamålet inte störs och att områdets karaktär inte förändras. På generalplanområdet finns dessutom ett fornminnesobjekt (SM 3553) anvisat.

I närheten ligger Aavasaksas värdefulla landskapsområde av riksintresse. Den närmaste kraftverket ligger cirka 4 kilometer från Aavasaksa bergsområde. Avståndet mellan Aavasaksas topp och de närmaste vindkraftverken är cirka 10,5 kilometer.

Torne älvdal är ett värdefullt landskapsområde av riksintresse och en bygd kulturmiljö av riksintresse bekräftat sedan 1992 av miljöministeriet. På svenska sidan är älvdalen också en värdefull kulturmiljö av riksintresse. Aavasaksa och Torne älvdal bildar ett av Finlands 27 nationallandskap, som avspeglar de mest representativa natur- och kulturdragen i olika delar av Finland.

Struves meridianbåge är en helhet som sträcker sig bland annat längs hela Tornedalen på bergstopparna i båda sidor av riksgränsen, godkänt av UNESCO som världsarv 2005.

De alternativ som granskades i det tidigare MKB-förfarandet bestod av 10–15 vindkraftverk med en enhetseffekt på 2–5 MW. Vindkraftverkens navhöjd och rotorns diameter var 120–150 meter och kraftverkens totalhöjd högst 225 meter. Den nya delgeneralplanen omfattar byggande av högst 12 vindkraftverk. Vindkraftverkens enhetseffekt är 5–8 MW. Vindkraftverkens navhöjd är cirka 150 meter, rotorns diameter cirka 160 meter och kraftverkens totalhöjd högst 230 meter. Både enhetseffekt och storlek av kraftverken har ökat jämfört med den tidigare planen.

I både Finland och Sverige de nationella målsättningarna för förnybar energi innebär att av elektricitet mer behöver produceras med förnybara energikällor som till exempel vindenergi.

En annan lokalisering för förverkligandet av vindkraften skulle kunna bättre förverkliga gränsälvsoverenskommelsen syfte att i avrinningsdistriktet trygga möjligheterna för båda parterna till skäligt nyttjande av gränsälvarna på ett sätt som främjar gränsregionens intressen, samt fästa tydlig vikt vid naturvård, kulturmiljövård och miljöskydd i överenskommelsens syfte (§2).

Johan Antti
ordförande

Timo Jokelainen
viceordförande

Virve Sallialmi
sekreterare

TILLDELAS

Ylitornio kommun, Finland